
Nowości wydawnicze Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych 2009

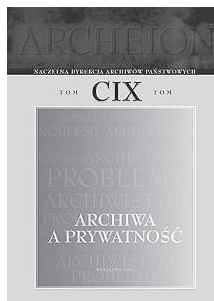
Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny nr 16, 513-517

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

NOWOŚCI WYDAWNICZE
Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych
2009

Archeion, t. 109, red. D. Nałęcz, Warszawa 2006, ss. 408, ISSN 0066-6041, cena 60,00 zł

W numerze podejmowany jest kolejny ważny temat współczesnej archiwistyki *Archiwa a prywatność*. O dostępie do zbiorów w świetle ustawodawstwa o ochronie danych osobowych w krajach Unii Europejskiej wypowiedają się inspektorzy ochrony danych osobowych i archiwiści z Austrii, Francji, Hiszpanii, Niemiec, Polski, Węgier i Włoch.

Archiwa ziem zachodnich i północnych Polski (1945-2005). Tradycja i współczesne wyzwania. Materiały z sesji naukowej, która odbyła się 21 września 2005 r. w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, pr. zb. pod red. K. Kozłowskiego, Warszawa-Szczecin 2007, ss. 255, ISBN 978-83-89115-72-0, cena 22,00 zł

Publikacja zawiera materiały z sesji poświęconej 60. rocznicy utworzenia archiwów ziem zachodnich i północnych Polski. W trakcie sesji poruszono zagadnienia dotyczące pierwszych lat formowania się archiwów państwowych na tych terenach

i związane z tym problemy, działalności SAP-u na ziemiach zachodnich i północnych, warunki formowania się archiwów kościelnych, współpracę archiwistów polskich i niemieckich w zakresie ochrony wspólnego dziedzictwa, perspektywy działalności archiwów wobec współczesnych wyzwań. Ponadto przedstawiciele wszystkich archiwów ziem zachodnich i północnych Polski zaprezentowali działalność swoich archiwów.

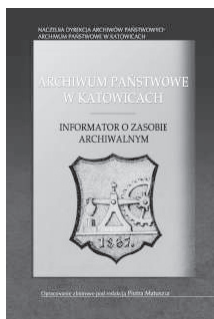

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. zb. red. D. Lewandowska, Warszawa 2008, ss. 864, ISBN 978-89115-86-7, cena 111,00 zł

Jest to wydanie II, rozszerzone i uzupełnione pracy o tym samym tytule, która ukazała się w 1992 r. pod redakcją prof. Teresy Zielińskiej. Celem aktualnej edycji jest dostarczenie podstawowych, a w niektórych przypadkach także rozszerzonych, wiadomości o zasobie archiwalnym Archiwum Głównego Akt Dawnych. Zasób archiwum opisano z uwzględnieniem jego podziału na cztery główne części składowe: I. Akta władz,

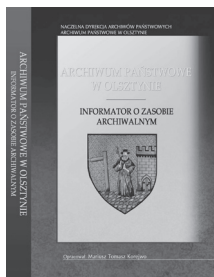
urzędów i instytucji publicznych do 1795 r.; II. Akta władz, urzędów i instytucji publicznych od 1795 do 1918 r.; III. Akta rodzin i osób prywatnych oraz ich posiadłości; IV. Zbiory kartograficzne, które przechowywane są w czterech od-

działach merytorycznych Archiwum Głównego Akt Dawnych. Cennym uzupełnieniem publikacji są indeksy (osobowy i nazw geograficznych) oraz spis nazw zespołów i zbiorów archiwalnych wraz z seriami.

Archiwum Państwowe w Katowicach. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. zb. red, P. Matuszak, Warszawa 2007, ss. 1188 + 42 nlb., ilustr., ISBN 978-83-89115-73-7, cena 130,00 zł

Publikacja prezentuje zasób archiwum według stanu na dzień 31 XII 2005 roku. Zasób ten z powodu uwarunkowań historycznych charakteryzuje się dużą różnorodnością. Archiwum posiada akta zarówno z terenu historycznego Śląska będące wytworem kancelarii staroczeskiej i staroniemieckiej, oraz z zachodniej Małopolski, reprezentujące akta kancelarii staropolskiej. Jednak trzon zasobu sprzed 1945 roku stanowią akta klasycznych kancelarii pruskiej, austriackiej i rosyjskiej. Podstawową częścią *Informatora* są opisy całości zasobu – wszystkich zespołów oraz zbiorów, podzielonych na 17 grup rzeczowych. *Informator* dopełniają: wstęp, wykaz skrótów oraz indeksy: nazw miejscowości oraz nazwisk osób występujących w nazwach zespołów i zbiorów.

Archiwum Państwowe w Olsztynie. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. M. T. Korejwo, Warszawa 2007, ss. 1239, ilustr., ISBN 978-83-89115-74-4, cena 123,00 zł

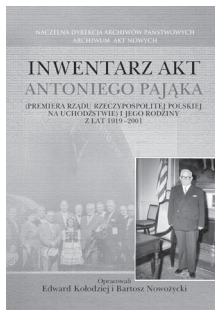
Zasób Archiwum Państwowego w Olsztynie, według stanu na dzień 31 XII 2005 r. scharakteryzowano w 17 rozdziałach i podrozdziałach. Są to akta organów państwa, administracji ogólnej i specjalnej, instytucji wymiaru sprawiedliwości, wojska, akta metrykalne i stanu cywilnego, instytucji finansowych, naukowych, kulturalnych, oświatowych, wyznaniowych, służby zdrowia i opieki społecznej, a także archiwa rodzinne i prywatne oraz spuścizny i kolekcje. Osobny dział poświęcono na przedstawienie zasobu Oddziału w Nidzicy. Specyfiką niedzickiego zbioru jest całkowity brak akt wytworzonych przed 1945 r. Publikacja zawiera obszerny wstęp prezentujący historię Archiwum i jego zasobu, opis struktury wewnętrznej i charakterystykę systemu ewidencyjnego oraz zasady udostępniania akt. Ponadto *Informator* wyposażono w bibliografię, wykaz skrótów, mapkę zasięgu terytorialnego, streszczenia w języku angielskim i niemieckim oraz indeks miejscowości.

Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. P. Głowacki, A. Piasta, P. Zawilski, Warszawa 2007, ss. 414, ilustr., ISBN 83-89115-25-6, cena 40,00 zł

Prezentowana publikacja jest już szóstym wydaniem informatora. Obejmuje zmiany, które nastąpiły w zasobie archiwum. Przedstawia stan tego zasobu na dzień 31 marca 2003 r. w po-

staci skróconych opisów zespołów i zbiorów wg przyjętego schematu: nr kolejny pozycji zespołu, nazwa zespołu, daty skrajne, rozmiar, charakterystyka zawartości, język dokumentacji, informacja o stanie zmikrofilmowania, pomoce ewidencyjno-informacyjne.

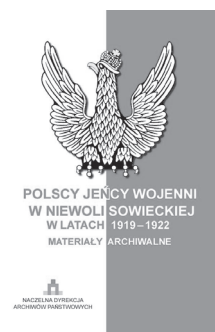
Inwentarz akt Antoniego Pajaka (premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Wychodźstwie) i jego rodziny z lat 1919–2001, oprac. E. Kołodziej i B. Nowożycki, Warszawa 2008, ss. 54, ilustr. 20, ISBN 978–83–89115–90–4, cena 31,00 zł

Antoni Pajak (1893–1965), żołnierz II Brygady Legionów, działacz PPS, został w 1940 r. deportowany do Jakucji, skąd w końcu 1942 r. ewakuował się wraz z tysiącami Polaków początkowo do Iranu i później do Palestyny. Na terenach tych pełnił funkcję zastępcy delegata Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. W 1948 r. przyjechał do Londynu. W latach 1955–1965 był premierem rządu polskiego na uchodźstwie. Akta (przekazane do Archiwum Akt Nowych w 2007 r.) dotyczą nie tylko działalności A. Pajaka i spraw jego rodziny, ale także dziejów polskich władz na uchodźstwie i życia politycznego emigracji powojennej, zwłaszcza w Wielkiej Brytanii.

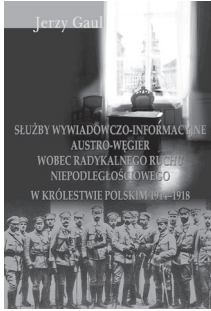
Kamera Wojny i Domen Departamentu Białostockiego Nowych Prus Wschodnich 1796–1807, A. Małek, Warszawa 2007, ss. 372, ISBN 978–83–89115–28–7, cena 58,50 zł

Monografia zespołu archiwalnego terytorialnie związanego z Prowincją Nowe Prusy Wschodnie powstała w oparciu o studia archiwalne w AP w Białymstoku oraz w archiwum berlińskim. Praca niezwykle cenna dla historyków zawiera dokumenty zespołu Kamera Wojny i Domen, które pomimo wojen i zawieruch dziejowych, zachowały się i pozostają jedynym źródłem do dziejów społeczno-gospodarczych Nowych Prus Wschodnich.

Polscy jeńcy wojenni w niewoli sowieckiej w latach 1919 – 1922. Materiały archiwalne, oprac. Z. Karpus, I. Kosciuszko, W. Rezmer, E. Rosowska, Warszawa 2009, ss. 656, ISBN 978-83-89115-92-8, cena 133,00 zł

Wydawnictwo źródłowe poświęcone losom żołnierzy polskich, którzy zostali wzięci do niewoli przez Armię Czerwoną w czasie wojny polsko-sowieckiej. Publikacja ta uzupełnia wiedzę o mało znanym aspekcie historii wojny polsko-sowieckiej w latach 1919 - 1922. W obszernym tomie zespół polskich i rosyjskich historyków zgromadziła różnorodne akta dotyczące polskich jeńców wojennych (m.in. listy wziętych do niewoli, dokumentacja ich życia w obozach sowieckich, korespondencja sowiecko-polska zarówno wojskowa, jak i cywilnym).

Służby wywiadowczo-informacyjne Austro-Węgier wobec radykalnego ruchu niepodległościowego w Królestwie Polskim 1914–1918, J. Gaul, Warszawa 2006, ss. 532, ISBN 83–89115–55–7, ISBN 978–83–89115–55–3, cena 85,00 zł

Autor przedstawia relacje pomiędzy służbami wywiadowczo-informacyjnymi Austro-Węgier a polskim ruchem niepodległościowym w czasie I wojny światowej., Dotyka problemów związanych z kształtowaniem się ówczesnej polityki monarchii habsburskiej w sprawie polskiej. Rekonstruuje, na podstawie źródeł uzyskanych z rozległej kwerendy w archiwach

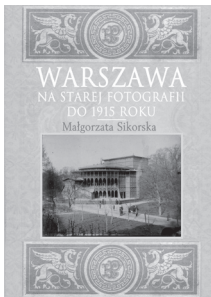
polskich i zagranicznych, chronologiczny przebieg wydarzeń mających wpływ na kształt sprawy polskiej w czasie I wojny światowej. Omawia postępowanie wywiadu Austro-Węgier wobec lewicy niepodległościowej od wybuchu wojny do ustanowienia administracji okupacyjnej (sierpień 1914–sierpień 1915), okres do wydania aktu 5 listopada 1916 r. do dymisji Tymczasowej Rady Stanu (sierpień 1917 r.), kończąc na upadku monarchii habsburskiej. Monografia wypełnia istotną lukę w dotychczasowych badaniach sprawy polskiej w czasie I wojny światowej.

Stosunki polsko-izraelskie (1945–1967). Wybór dokumentów, oprac. S. Rudnicki, M. Silber, Warszawa 2009, ss. 740, ISBN 978-83-89115-93-5, cena 170,00 zł

Wydawnictwo źródłowe zawierające zbiór dokumentów historycznych dotyczących stosunków pomiędzy Polską a Izraelem w latach 1945–1967. Jest rezultatem umowy o współpracy kulturalnej, oświatowej i naukowej między rządami Rzeczypospolitej Polskiej i Państwa Izrael, i ma na celu przedstawienie całokształtu wzajemnych relacji między państwami w tym okresie. W szczególności dotyczących: stanowiska Polski wobec

powstania państwa izraelskiego (w tym pomocy wojskowej), problematyki emigracji żydowskiej – wewnętrznej i zagranicznej (w tym kontaktów z przedstawicielami żydowskimi: stosunku władz partyjnych do zaistniałego problemu – dyskusje wewnętrzne, decyzje i kwestia ich samodzielności, kontakty z Moskwą), kontaktów oficjalnych i nieoficjalnych – wojskowych, gospodarczych (m.in., roli Polskiej Kasy Opieki), kulturalno-naukowych oraz stosunku do ruchu syjonistycznego.

Warszawa na starej fotografii do 1915 r., M. Sikorska, Warszawa 2007, ss. 92, ilustr. 40, ISBN 978-83-89115-88-1, cena 44,00 zł

Autorka, korzystając z licznych fotografii oraz źródeł pisanych, przedstawiła zmiany, jakie dokonały się w wyglądzie traktu królewskiego i Osi Saskiej, a więc reprezentacyjnych części Warszawy, od XIX w. do 1915 r. Opisała m.in. „Wąskie” i „Szerokie” Krakowskie Przedmieście, zmiany, jakie zachodziły na placu Saskim (dziś Józefa Piłsudskiego) i w Ogrodzie Saskim

oraz przebudowy Pałacu Staszica i kościoła św. Aleksandra. Dopełnieniem opisów tych zmian są zwięzłe dzieje fotografii warszawskiej od lat czterdziestych XIX w. do początku następnego stulecia i same zdjęcia, które ukazują miasto właściwie nieznane.